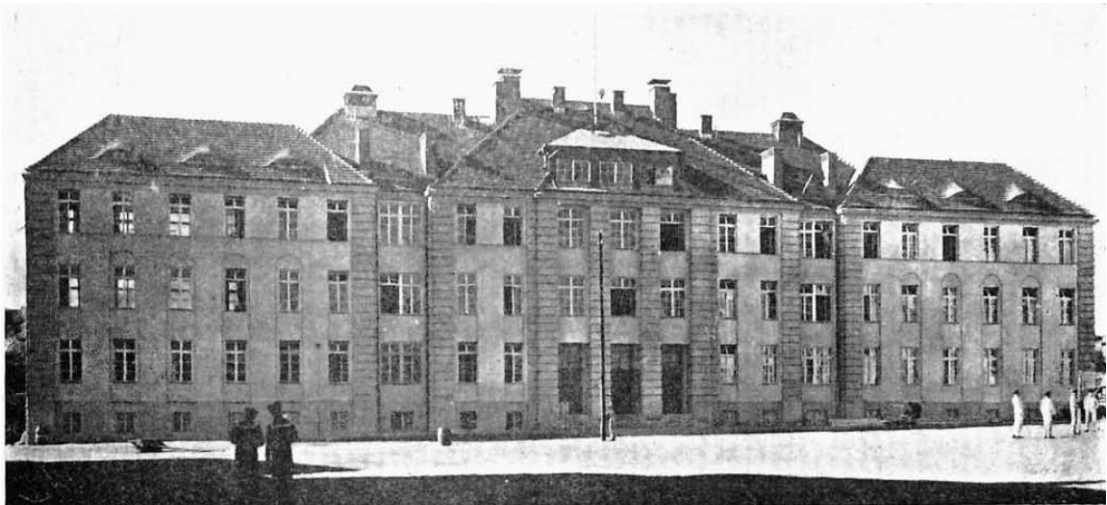

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

OBIEKT:

Gmach Komendy Centrum Wyszkozenia Specjalistów Floty

(Budynek nr 7 w kompleksie zabudowy Akademii Marynarki Wojennej)

Obiekt wpisany do Rejestru Zabytków pod nr A-1859, decyzją z dn. 22.02.2010

ADRES:

ul. Inż. Jana Śmidowicza 69, działka nr 1622, obręb 21

INWESTOR:

Akademia Marynarki Wojennej , ul. inż. Jana Śmidowicza 69

81-127 Gdynia

ZAKRES OPRACOWANIA:

Program prac konserwatorskich przewidywanych przy elewacjach

AUTOR OPRACOWANIA:

arch. Agnieszka Kalicka

DATA OPRACOWANIA:

czerwiec 2018

I. PODSTAWA OPRACOWANIA:

1. Karta ewidencyjna zabytku nr A-1859, z dn. 22.02.2010
2. Relacje prasowe z okazji wpisania do rejestru zabytków woj. pomorskiego dawnego zespołu Dowództwa Floty i Koszar Marynarki Wojennej w Gdyni
3. Architektura i Budownictwo nr 10, 1933 r. *Architektura Wojskowa z powodu wystawy piętnastolecia budownictwa wojskowego*
4. Fotografie archiwalne (wg. fotopolska.pl, gdynia-oksywie.mojeosiedle.pl, google.maps)
5. Projekt auli i rozbudowy budynku, r.1993, autorstwa arch. G. Rzepeckiego
6. Projekt remontu i kolorystyki elewacji z 2000 r.
7. Wizje lokalne
8. Zakres robót określony przez Inwestora

II. ZAKRES PLANOWANYCH PRAC KONSERWATORSKICH

Zadaniem nadrzędnym przy pracach konserwatorskich na elewacjach budynku, powinno być przywrócenie w jak największym stopniu jego pierwotnego wyglądu oraz zabezpieczenie obiektu przed niszczeniem. Ze względu na dobry stan techniczny większości elewacji, wyremontowanych w roku 2000, w zakresie najbliższego remontu, dla potrzeb którego sporządza się program prac, nie przewiduje się usuwania wtórnych wypraw akrylowych wykonanych na ścianach nadziemia i cokołach. Z punktu widzenia konserwatorskiego oraz aktualnego stanu wiedzy, wcześniejsze zastosowanie wyrobów na bazie żywic akrylowych, ze względu na ich złe właściwości dyfuzyjne, należy potraktować jako mogące potencjalnie niekorzystnie oddziaływać na stan tynków i na bieżąco monitorować ich stan.

Niniejszy program prac odnosić się będzie do następującego zakresu prac, do przeprowadzenia metodami konserwatorskimi:

- przywrócenie ostrości konturów gzymsów wszystkich elewacji
- opracowanie tynków i detalu (boni) nieremontowanej elewacji skrzydła płn.-zach.
- konserwacja elementów ślusarki
- konserwacja okien skrzynkowych przeznaczonych do zachowania
- opracowanie tynków i gzymsów we wtórnych łącznikach i skrzydłach dydaktycznych dobudowanych w latach 50-tych

III. HISTORIA OBIEKTU:

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w listopadzie 1918 roku, rozkazem Marszałka Piłsudskiego utworzono Marynarkę Wojenną RP. Symbolicznego aktu zaślubin z morzem dokonano 10.02.1920 i rozpoczęto działalność inwestycyjną pierwotnie zakładającą wykorzystanie na potrzeby militarne portu gdańskiego. Jednak konflikt w sprawie zablokowania przeładunku broni do Polski w czasie wojny polsko-bolszewickiej, dowiódł bezsprzecznie konieczności uniezależnienia RP od portów

niemieckich. Departament dla Spraw Morskich Ministerstwa Spraw Wojskowych, na czele z wiceadmirałem Kazimierzem Porębskim, podjął decyzję o budowie, spełniającego zarówno wymagania wojenne, jak i handlowe oraz rybackie – portu w Gdyni. W latach 1921-1926, na podstawie projektów inż. Tadeusza Wendy, piastującego wówczas stanowisko kierownika Zarządu Budowy Portu, realizowano infrastrukturę hydrotechniczną i zaplecze portu, począwszy od „Tymczasowego Portu Wojennego i Schroniska dla Rybaków”, oddanego do użytku 29.04.1923. Budowę Basenu Północnego zakończono jesienią 1926 roku. Równoległe z budową infrastruktury hydrotechnicznej akwenów portowych, trwały prace projektowe nad obiektami kubaturowymi zaplecza administracyjnego, koszarowego i szkoleniowego. Projekt Zespołu Dowództwa Floty i Koszar Marynarki Wojennej RP (sporządzony w 1924 r.) powierzono profesorowi Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, architektowi Marianowi Lalewiczowi.

Realizacja projektu przebiegała etapami warunkowanymi priorytetami potrzeb formowanej jednostki. W pierwszej kolejności, w 1924 r, przystąpiono do budowy Gmachu Dowództwa Floty, do którego w 1926 r. przeniesiono dowództwo z tymczasowej siedziby mieszczącej się na Grabówku. Równoległe realizowano rozpoczętą w 1925 r. budowę pierwszego budynku koszarowego oraz świetlicy marynarskiej. W następnych latach oddawano Budynek Bramny wraz z murami ogrodzeń okalających dziedziniec Gmachu Dowództwa (1927), budynek gospodarczy domykający południową pierzeję zespołu (1929), zabudowę mieszkalną dla kadr oficerskich obejmującą 7 budynków i Dom Dowódcy Floty (Willa Unruga).

W latach 1928-34 kontynuowano rozbudowę zachodniej koszarowej części założenia, - plac apelowy został zamknięty dwoma budynkami, - od strony zachodniej **Gmachem Komendy Centrum Wyszkania Specjalistów Floty** oraz, od północy – blokiem szkoleniowym (Budynek pod Zegarem). W latach 1930-32 wzniesiono ostatni budynek historycznego kompleksu – Szpital Morski.

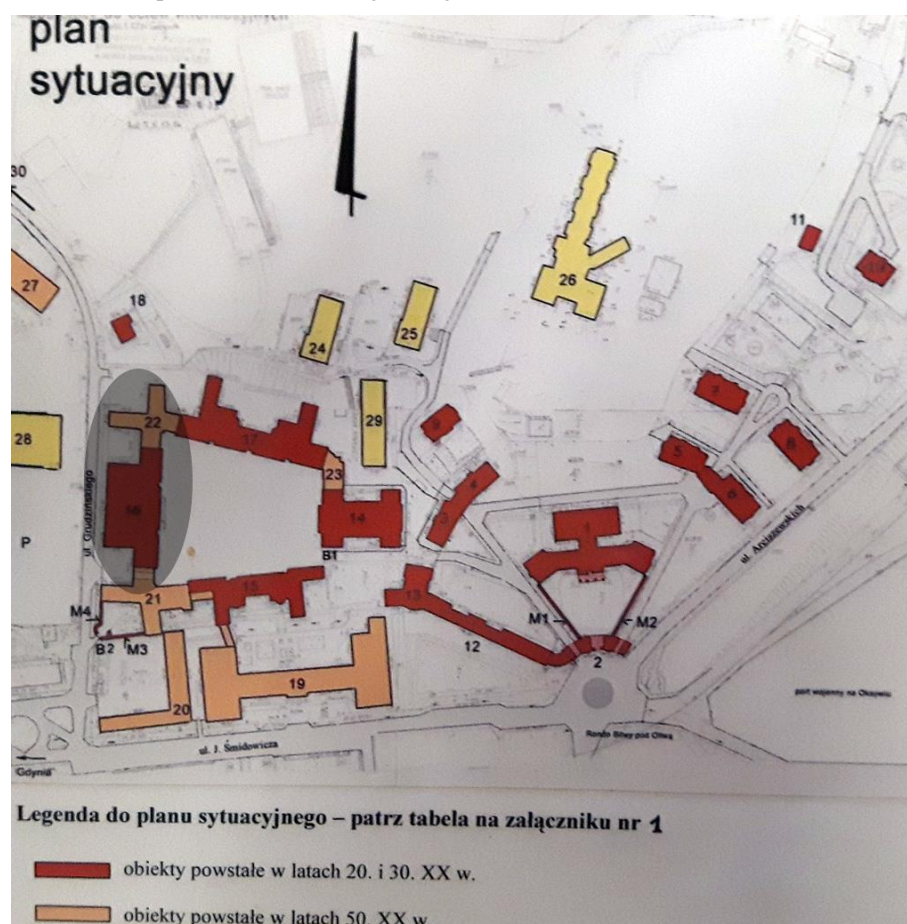
Przedmiotowy Gmach **Komendy Centrum Wyszkania Specjalistów Floty**, który oddano do użytku w 1930 roku, w okresie międzywojennym mieścił gabinety komendantów CWSF i komendantów grup (artylerii, broni podwodnej, sygnałowej, technicznej i pokładowej), sale odpraw, pokoje mieszkalne dla oficerów i instruktorów oraz dużą świetlicę ze sceną oraz balkonem.

W czasie II wojny światowej (od listopada 39 r. do marca 1945) obiekty kompleksu koszarowego, z Gmachem Komendy CWSF, zajmowane były przez Kriegsmarine.

Po zakończeniu wojny, powołano Oficerską Szkołę Marynarki Wojennej, która rozpoczęła działalność na Oksywiu 20 lutego 1946 roku. Początkowo jej siedzibę stanowił Szpital Morski, - budynki koszarowe i szkoleniowe CWSF remontowano po zniszczeniach wojennych i adaptowano do potrzeb dydaktycznych szkoły oficerskiej.

W połowie lat 50-tych XX w. budynki okalające plac apelowy zostały spięte arkadowymi łącznikami z prostopadłymi zewnętrznymi skrzydłami mieszczącymi sale dydaktyczne. Wszystkie budynki przy placu zostały skomunikowane, ze względu na dominującą funkcję dydaktyczną. Historyczny reprezentacyjny charakter Gmachu Komendy CWSF, został jednak zachowany,- przyziemie przeznaczono na siedzibę komendy uczelni, na wyższych piętrach lokując funkcję administracyjną i dydaktyczną. W latach 70-tych XX. w dawną świetlicę koszarową zaadaptowano na salę gimnastyczną, a nad nią wzniesiono kopułę planetarium. W latach 70-tych przebudowano również wejście wschodnie do budynku, wykonując wspornikowe zadaszenie i paradne schody wiodące na plac apelowy. W roku 1993 ponownie adaptowano salę dawnej świetlicy,- na reprezentacyjną aulę Zygmunta II Augusta. Projekt adaptacji objął również rozbudowę budynku,- dobudowano nowe południowe wejście do auli oraz obszerny hall zwieńczony kopułą, założony na rzucie prostokąta z absydą.

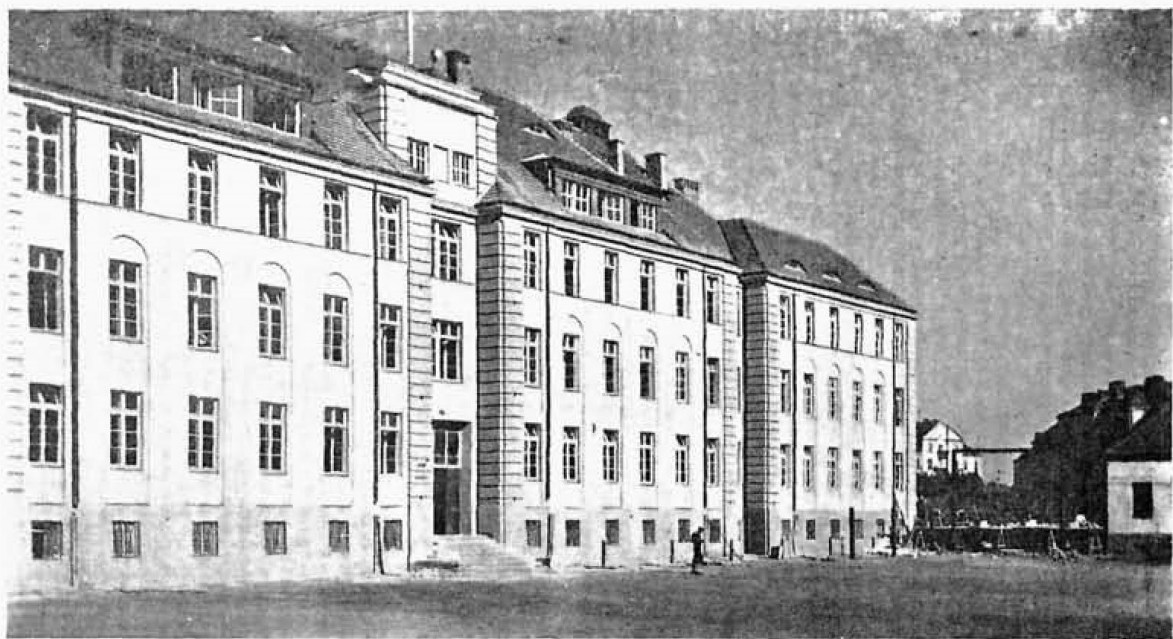
Mieszana funkcja budynku zachowana została do dzisiaj. W budynku mieści się Komenda AMW oraz pomieszczenia dydaktyczne.

Plan sytuacyjny z białej karty zabytku. Ciemniejszą elipsą zaznaczono Gmach Komendy Wyszoklenia Specjalistów Floty, wraz z łącznikami z lat 50-tych, objętymi opracowaniem projektowym remontu, dla którego sporządza się wytyczne konserwatorskie.

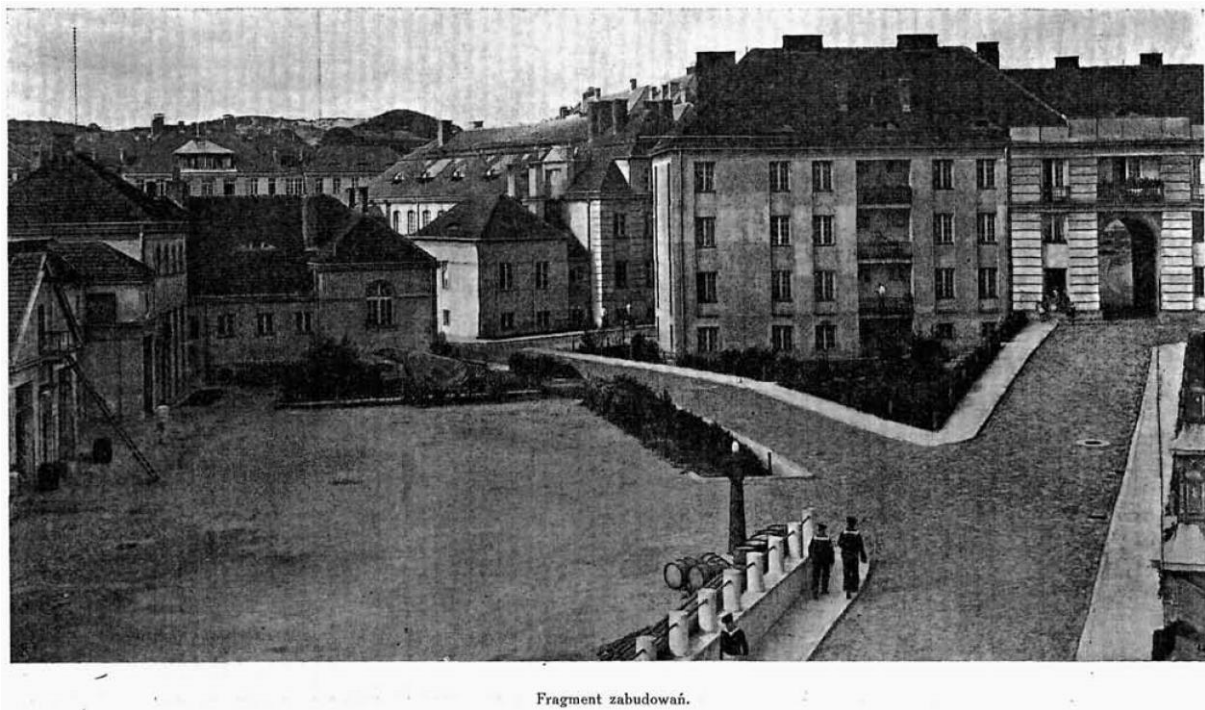
Gmach Komendy Centrum Wyszkozenia Specjalistów Floty (budynek nr ewid. 16) ok. 1932 r., fot.(w:) Architektura i Budownictwo nr 10, 1933 r. *Architektura Wojskowa z powodu wystawy piętnastolecia budownictwa wojskowego.*

Domykający plac apelowy od strony północnej Budynek pod Zegarem (nr ewid. 17) ok. 1932 r., fot.(w:) Architektura i Budownictwo nr 10, 1933 r. *Architektura Wojskowa z powodu wystawy piętnastolecia budownictwa wojskowego.* W połowie lat 50-tych budynki połączono arkadowymi galeriami.

Wzniesiony jako pierwszy w roku 1926, budynek koszarowy (nr ewid. 15), domykający plac apelowy od strony południowej, lata 30-te. Po lewej stronie fragment elewacji Gmachu CWSF. W latach 50-tych budynki połączono narożnym łącznikiem.

Widok od strony Gmachu Dowództwa Floty w kierunku zachodnim. W pierwszym planie po prawej domy podoficerów(nr ewid. 3,4), po lewej budynek gospodarczy z łaźnią (nr ewid. 12,13), w prześwicie – stołówka marynarska (nr ewid. 14). W dali rysuje się dach Komendy CWSF. Początek lat 30-tych.

IV. OPIS ZABYTKU:

Obiekt o architekturze reprezentującej jeden z nurtów historyzmu lat 20-tych XX w. – klasycyzm akademicki o umiarkowanie zmodernizowanej formie. Architekturę zespołu koszarowego wyróżnia konsekwentna spójność architektoniczna i dbałość o ujednolicenie kompozycyjne brył, podziałów architektonicznych elewacji oraz zastosowanego, oszczędnego detalu.

Gmach Komendy Centrum Wyszkożenia Specjalistów Floty wzniesiono jako domknięcie zachodniej pierzei koszarowego placu apelowego. Pierwotnie był budynkiem wolnostojącym, podobnie jak pozostałe monumentalne budynki okalające plac.

W latach 50-tych podczas rozbudowy powołanej po wojnie Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej, wszystkie budynki wokół placu połączono łącznikami. W łączniku południowym usytuowano główny wjazd na teren kompleksu, z trójprzelotową bramą, przewidzianą do ruchu kołowego (centralne przesł) i pieszego (przesła skrajne). Oba łączniki wzniesione są na rzucie krzyży, których skrzydła wewnętrzne przy placu stanowią komunikację przebiegającą wzdłuż arkadowych galerii, natomiast w skrzydłach zewnętrznych mieszczą się pomieszczenia dydaktyczne.

Elewacja frontowa – wschodnia

Elewacja zwrócona ku placowi z czytelnym trójpodziałem kompozycyjnym na 7-osiowy korpus centralny i dwa 6-osiove skrzydła, połączone z korpusem głównym cofniętymi 1-osioowymi łącznikami. Wysokości skrzydeł i korpusu głównego są jednakowe, 3- kondygnacyjne, podpiwniczone. Kompozycja fasady oparta na zasadę palladiańskiego „wielkiego porządku” wyznaczonego przez narożne boniowanie poszczególnych segmentów bryły oraz dwukondygnacyjne półkoliste blendy okienne. Wertykalizm elewacji w skrzydłach bocznych został wyważony zastosowaniem delikatnego gzymsu pośredniego pod oknami 3 piętra. Partia centralna, a tym samym główne wejście do budynku zaakcentowane zostało szerszymi otworami okiennymi trzech centralnych przesł, obramowanymi boniowanymi lizenami. Pierwotnie w przyziemiu przestrzeń między boniami wypełniona była wysokimi otworami drzwiowymi. Partia wejściowa została jednak wtórnie zlicowana okładziną z płyt granitowych i zadaszona.

Poszczególne segmenty bryły budynku wyodrębnione są również w partii dachu, z konsekwentnym wyakcentowaniem wyższym dachem bryły centralnej. W osi

budynku umiejscowiona została 3-osiowa facjata, a ponad nią powiekowa lukarna. W niższych dachach skrzydeł umiejscowiono po 3 lukarny powiekowe, w łącznikach - po jednej.

Pierwotnie wolnostojąca bryła budynku, została ujęta zamykającymi naroża placu apelowego łącznikami.

Stolarka drewniana skrzynkowa i wtórna jednoramowa - pcv oraz drewniana. Pierwotnie w skrzydłach bocznych budynku okna skrzynkowe dwuskrzydłowe z oddziałami trzykwaterowymi, nadślemiona uchylne jednoskrzydłowe z pozornym słupkiem, ślemiona gładkie. Skrzydła i uchylne nadślemię z listewkami okapnikowymi. W cofniętych łącznikach zastosowano podwójne okna połączone słupkiem, natomiast w trzech osiach centralnego ryzalitu frontowego – szersze okna z 6-polowymi szczeblinowaniem skrzydła, nadślemiona dwukwaterowe uchylne z 2-polowym szczeblinowaniem.

Drzwi zewnętrzne wtórne dwuskrzydłowe, z wysokim nadświetlem, o kwaterowych podziałach szczeblinowych.

Przekształcenia elewacji:

- rozbudowa budynku z lat 50-tych XX w. – łączniki arkadowe
- wtórna drobnoziarnista akrylowa wyprawka tynku, narzucona na ściany i na bonia
- wtórna wyprawa cokołów – tynkiem akrylowym z kruszywem kwarcowym
- otynkowanie facjaty, pierwotnie drewnianej
- wtórne schody wejściowe z podestem i zadaszeniem z lat 70-tych i okładziną granitową w partii wejściowej przyziemia
- w większości wtórna stolarka okienna

Elewacja zachodnia ze skrzydłami

Elewacja zewnętrzna budynku jest silnie rozczłonkowana, o zróżnicowanych, wyróżnionych czytelnie elementach kompozycyjnych. Front elewacji stanowi

wysunięty do lica szczytów skrzydeł bocznych szeroki jednokondygnacyjny korpus centralny, stanowiący elewację dawnej świetlicy, o kompozycji 9-osiowej, flankowanej szczytami skrzydeł bocznych. Czytelny podział wertykalny, analogiczny do elewacji frontowej ukształtowany boniowanymi lizenami. Podobnie jak w elewacji frontowej, Lalewicz zastosował gzymsy podokienne II kondygnacji skrzydeł, łącznie ze ścianami szczytowymi, jednak szczyt południowy został go pozbawiony podczas adaptacji. W przyziemiu szczytu południowego wykonano najprawdopodobniej wtórnie (ze względu na zaburzenie symetrii kompozycji) nieznacznie zryzalitowany względem jego lica, szeroki prosty portal, ujmujący 2 wysokie otwory drzwiowe.

Na podstawie dokumentacji projektowej rozbudowy budynku z adaptacją sali gimnastycznej na aulę z roku 1993, można stwierdzić, że portal został dobudowany podczas wcześniejszych adaptacji obiektu, wykonanych bądź w latach 50-tych, bądź też w latach 70-tych. Parterowy hall wejściowy z absydą dobudowano do skrzydła południowego w roku 1993. Jest od dobrze skomponowany z bryłą pierwotną, - zastosowano analogiczny do historycznego wystrój elewacji, w postaci boniowanych lizen oraz stolarkę z drobnokwaterowymi podziałami szczeblinowymi.

Nad aulą wznosi się kopuła planetarium, wybudowana w latach 70-tych na podstawie walca, osadzonego asymetrycznie względem osi elewacji.

Stolarka w większości wtórna jednoramowa - pcv i drewniana. W skrzydle północnym okna parteru drewniane skrzynkowe, pochodzące najprawdopodobniej

z okresu remontu powojennego, - na ich wtórne wykonanie wskazuje metoda osadzenia,- ramiaki okien zmniejszają światło ościeży, wysunięte są na około 3 cm. Okna auli wysokie z dwoma prostymi ślēmionami, dolne kwatery dwuskrzydłowe, nadślēmiona uchylne. Są to okna wtórne – wymieniane podczas ostatniej adaptacji dawnej świetlicy na aulę.

Przekształcenia elewacji:

- rozbudowa budynku z lat 50-tych XX - łączniki
- nadbudowa planetarium z lat 70-tych XX w.
- wtórne, zakłócające symetrię elewacji wejście w szczycie południowego skrzydła
- wybicie otworu drzwiowego wyjścia gospodarczego z piwnic w elewacji północnej skrzydła północno-zachodniego
- rozbudowa budynku, nowe wejście z hallem z lat 90-tych XX w. w elewacji południowej skrzydła. wtórne schody wejściowe z podjazdem
- wtórny podział skrajnego północnego otworu okiennego auli
- wtórna drobnoziarnista akrylowa wyprawka tynku, narzucona na ściany i na bonia w elewacji zachodniej, w elewacjach skrzydeł nad stropodachem oraz w elewacji południowej skrzydła południowego
- wtórny cementowy tynk nakrapiany, narzucony na ścianę i bonia elewacji północnej skrzydła północnego,- pochodzący prawdopodobnie z okresu budowy łączników (lata 50-te)
- wtórna wyprawa cokołów – tynkiem akrylowym z kruszywem kwarcowym
- brak gzymsu pośredniego w południowym szczycie
- wtórna okładzina granitowa w przyziemiu
- w większości wymieniona stolarka okienna

Galerie i skrzydła dydaktyczne z lat 50-tych XX w

W połowie lat 50-tych, w związku ze zmianą funkcji obiektów koszarowych wzniesionych przy placu apelowym na budynki dydaktyczne, wybudowano 3-kondygnacyjne łączniki zamykające naroża zachodnie placu apelowego. Przyjęto, gwarantującą dobre warunki oświetleniowe nowych pomieszczeń, zastosowaną w istniejących budynkach, zasadę silnego rozczłonkowania rzutu. Na obwodzie zewnętrznym łączników wzniesiono skrzydła poprzeczne mieszczące sale dydaktyczne. Elewacje przy placu apelowym ryzalitowano włąbnie względem skrzydeł bocznych frontu budynku. Na ich piętrach umieszczono dwukondygnacyjne

otwarte krużganki, z tarasami wykończonymi płytkami ceramicznymi układanymi we wzór szachownicy z obwiednią. W przyziemiu galerii w narożniku południowo-zachodnim wykonano centralny przejazd bramny i dwa boczne przejścia. W geometrii dachów zastosowano konsekwentne historyczne kąty nachylenia oraz powtórzono lukarny powiekowe osadzone symetrycznie względem osi elewacji.

V. STAN ZACHOWANIA

Stan zachowania elewacji pierwotnej bryły budynku Komendy CWSF jest w większości dobry, z wyjątkiem niepoddawanej remontom elewacji północnej skrzydła północno- zachodniego auli, - w złym stanie. Pozostałe elewacje budynku, zostały wyremontowane około roku 2000 z zastosowaniem technologii tynków akrylowych, których ze względu na duży opór dyfuzyjny nie rekomenduje się do zastosowań w obiektach zabytkowych. Dotychczas nie obserwuje się jednak żadnych niepokojących objawów i destrukcji tynków ścian nadziemia. Wyprawki i malatury są w dobrym stanie, z miejscowymi niefachowymi uzupełnieniami, (w tym również zaprawą cementową) przy parapetach osadzanych po remoncie okien.

Powierzchnia elewacji północnej skrzydła, która nie była poddawana remontom w ostatnich latach jest silnie zniszczona. Istniejący tynk jest niejednorodny, cementowo-wapienny, gruboziarnisty. Analogiczne tynki nakrapiane wykonano na łącznikach i skrzydłach wykonanych w latach 50-tych, są tam jednak zdecydowanie lepiej zespolone. W elewacji skrzydła Gmachu CWSF wierzchnia nakrapiana warstwa jest silnie odspojona na krawędziach blend, nad cokołem oraz na boniach. Oryginalna zaprawa tynkarska, znajdująca się pod wtórną obrzutką jest osłabiona, mniej zbita i bardziej przepuszczalna. Pierwotne tynki były gładkie, malowane, o znacznie mniej wyraźnej fakturze. Uszczelnienie wtórną powłoką pierwotnego tynku, mogło spowodować przyspieszenie procesu jego niszczenia. Na elewacji występują zabrudzenia i zielenice.

Gzymsy pośrednie i wieńczące we wszystkich elewacjach zachowane są stosunkowo dobrze, z wyjątkiem niefachowo zatartego gzymsu jednego z łączników w elewacji wschodniej i nielicznych miejscowych ubytków i wyszczerbień wypraw gzymsów pozostałych elewacji.

Strefa cokołowa została wyremontowana w roku 2000 oraz – w najbardziej zdegradowanej elewacji północno- zachodniego skrzydła, po roku 2010. W pracach remontowych z roku 2000 wykonano na cokołach cementowych wyprawkę tynkiem akrylowym z kruszywem kwarcowym, która w znacznej

większości jest w stanie dobrym. Uszczelnienie cementowych tynków cokołowych wyprawką utrudniającą dyfuzję pary wodnej wpłynęło negatywnie na stan najbardziej eksponowanych na działanie wilgoci części cokołów, obserwuje się miejscowe (nieliczne) spękania tynku nad gruntem i na górnej niewyprofilowanej krawędzi cokołu. Spękania tynków występują również w miejscach wtórnego osadzania krat okiennych.

Stolarka okienna w większości wymieniona została na nową z PCV oraz drewnianą. Nowa stolarka pcv naśladuje podziały historyczne, okna drewniane wykonane zostały w większości z zachowaniem zasad konserwatorskich,- z odtworzeniem oryginalnego profilowania, podziałów i szprosami naśladującymi szprosy konstrukcyjne. W trakcie wymiany stolarki okiennej zamontowane zostały nowe parapety z blachy powlekannej w kolorze białym.

Okna skrzynkowe są w większości w złym stanie technicznym. Wszystkie drewniane drzwi wejściowe są wtórne i pochodzą z lat 90-tych XX w.

Metalowe kraty w oknach piwnicznych prawdopodobnie pochodzące z okresu adaptacji i rozbudowy powojennej (niewidoczne na fotografiach z lat 30-tych) z łuszczącymi malaturami i prętami noszącymi ślady korozji. Część krat była demontowana i wtórnie osadzana z wykorzystaniem kątowników stalowych.

Kraty okienne na parterze są również wtórne, instalowano je w różnych okresach.

Stan zachowania łączników z lat 50-tych jest średni. Elewacje silnie zanieczyszczone zielenicami i miejscowo zawilgocone. Ścienne tynki cementowo- wapienne wykończone gruboziarnistą obrzutką cementową, odspojoną w partiach tynków narażonych szczególnie na działanie wilgoci,- nad niskimi cokołami i w strefach rynnowych. W kilku miejscach tynk całkowicie odspojony, odsłaniający mur ceglany. Cokoły cementowe z drobnym grysem (latriko), miejscami zatarte na gładko zaprawą cementową i pomalowane szczelnymi farbami emulsyjnymi,- obecnie mocno złuszczonymi. Wszystkie cokoły są silnie zanieczyszczone. W ścianie zachodniej łącznika, widać ubytek znacznej ilości tynku cokołowego.

VI. WYTYCZNE KONSERWATORSKIE

Wszelkie przeprowadzane zabiegi powinny być prowadzone zgodnie ze sztuką konserwatorską przy zastosowaniu materiałów dopuszczonych do stosowania w konserwacji zabytków.

Wskazane jest skucie wtórnego nakrapianego tynku z lat 50-tych. Po odsłonięciu całości możliwa będzie właściwa ocena stanu zachowania tynków właściwych

i decyzja, czy kwalifikują się one do uzupełnień czy też konieczne jest założenie nowych tynków, maksymalnie zbliżonych parametrami fizyko-mechanicznymi do oryginalnych.

Zaprawy tynkarskie stosowane do uzupełniania ubytków w istniejących tynkach powinny być najwyższej jakości mieszankami fabrycznymi opartymi na wapnie z ewentualnymi dodatkami trasy, które poprzez swoją elastyczność zapewnią dobre, trwałe pokrycie. Godne polecenia są produkty firmy Remmers, Keim, Caparol, Sto, Ispo(Tubag), Kabe, Bergmann, Baunit Bayosan lub inne zbliżone.

W przypadku pełnego odtworzenia wierzchniej warstwy tynkarskiej możliwe jest zastosowanie wyrobów polepszających właściwości termoizolacyjne ścian, tzn. tynków ciepłochronnych np. Baunit Thermo Putz (Baunit), Bergmann Solargrunputz (Bergmann), lub Porotherm TO (Wienerberger), Weber TP531 firmy Weber lub analogicznych.

Należy poprawić ostrość profilowania gzymsów we wszystkich elewacjach.

Ewentualne odkryte pod tynkami zarysowania muru, należy zamknąć specjalistycznymi masami wypełniającymi.

Przed przystąpieniem do prac konserwatorskich konieczne jest odprowadzenie wody opadowej od budynku (szczególnie od strony zachodniej i północnej), poprzez udrożnienie istniejącej kanalizacji deszczowej oraz zahamowanie przenikania do muru wody z gruntu poprzez wykonanie izolacji pionowej ścian fundamentowych budynku.

Celem uniknięcia szkodliwego działania wody odbitej, zaleca się wykonanie nowych opasek i przełożenie istniejących nawierzchni klinkierowych o odpowiednim kącie nachylenia, tak żeby odprowadzić wodę od elewacji. Nowa nawierzchnia powinna być ułożona w taki sposób (odpowiednie spoinowanie) aby nie przetrzymywać wilgoci (np. regularna kostka z chłonną spoiną lub opaska wysypana grysem kamiennym).

W trakcie remontu elewacji należy schować pod nową wyprawą tynkarską wszelkie instalacje niskoprądowe znajdujące się na elewacjach.

Skrzynki elektryczne znajdujące się na elewacji wschodniej oraz kratki wentylacyjne należy przemalować w kolorze elewacji.

Ostateczne rozwiązanie kolorystyki poprzedzone powinno być wykonaniem prób na elewacji w trakcie prowadzonych prac przy obiekcie. Na etapie projektowym do rekonstrukcji koloru ścian kolor proponuje się kolorystykę konsekwentnie przyjmowaną dla całej historycznej zabudowy wchodzącej w skład kompleksu należącego do Akademii Marynarki Wojennej, w kontynuacji uzgodnienia z 17.04.2000 r., nr L.dz.PWKZ-5342/4/00/3285 dla budynku dawnej świetlicy marynarskiej (nr ewid.15), przyjętej również w projektach remontów d. budynków koszarowych sąsiadujących z obiektem, wykonanych w roku 2017.

Do rekonstrukcji koloru cokołów: kolor **9164** wg wzornika Exclusiv firmy Keim
Do rekonstrukcji koloru ścian: kolor **9038** wg wzornika Exclusiv firmy Keim
Bonowanie i lizeny : kolor **9071** wg wzornika Exclusiv firmy Keim
Gzymsy, stropy krużganków: złamana ciepła biel- kolor **9298** według wzornika
Exclusiv firmy Keim

VII. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

7.1 TYNKI I BONIA

Zakres obejmuje elewację północną skrzydła północno-zachodniego Gmachu CWSF oraz powojenne łączniki ze skrzydłami dydaktycznymi

- 7.1.1 Skucie ręczne warstwy nakrapianego cementowego tynku – baranka
- 7.1.2 Czyszczenie elewacji wodą lub parą wodną pod ciśnieniem
- 7.1.3 Dezynfekcja ścian preparatami przeznaczonymi do czyszczenia grzybów i porostów (przykładowo: BFA Remmers, Capatox– Caparol, Algizid- Kabe, Algat i Boramon - Altax lub analogiczny)
- 7.1.4 Wyrównanie chłonności i zwiększenia przyczepności podłoża poprzez gruntowanie ściany preparatem wzmacniającym podłoże, przykładowo: Remmers - Silikatfestiger, CLOptigrunt ELF -Caparol, Spezial Fixativ- Keim, lub UniversalGrund firmy Baunit. Lub Calsilit F firmy Kabe lub Solarfarbgrund firmy Bergmann lub analogicznym.
- 7.1.5 Naprawa pęknięć, nałożenie warstwy szpachlowej, uzupełniającej ubytki, uniwersalną zaprawą wapienno-cementową, zbrojoną włóknem szklanym, przykładowo: Remmers Grundputz z obrzutką Vorspritzmörtel , Caparol Histolith Arma Reno 700, KEIM Universalputz Fein o uziarnieniu do 0.6 mm lub SchlitzMortel Rapid firmy Baunit. lub Kombi Finisz firmy Kabe lub analogiczną.
- 7.1.6 Odtworzenie tynku - na przygotowane podłoże należy nanieść tynk strukturalny na bazie mineralnej wykonany z suchych zapraw, przykładowo: Remmers - Feinputz i Dekorputz L, Kombi Finisz G 8 - Kabe lub przy użyciu gotowych zapraw na bazie silikonowej lub silikatowej np.: Siliconharzputz LA - Remmers, Indusil - Keim, Solarputz - Bergmann, Sylithol Minera - Caparol lub Caparol Capalith Fasadenspachtel, KMS - Kabe, lub równoważnych.
- 7.1.7 Tynki należy nakładać z przestrzeganiem zasady jednoczesnego pokrywania całych płaszczyzn. Dalsza obróbka po 48 godz. (w korzystnych warunkach cieplno-

wilgotnościowych). Produkty nanosić na grubość określoną w kartach technicznych producenta. Wykańczać za pomocą filcowania /zacierania na gładko, ręcznie.

7.1.8 Malowanie – nałożenie powłoki malarskiej poprzez dwukrotne przemalowanie tynku strukturalnego otwartą dyfuzyjnie farbą, silikonową, np.: Remmers Siliconharzfarbe LA, krzemianową, np.: Remmers Silikatfarbe D , zolowo-krzemianową, np.: Soldalit –Keim, polikrzemianową, np.: Novital F firmy Kabe, lub analogiczną. Kolejną powłokę wykonywać w warunkach normalnych nie wcześniej niż po upływie 8 godzin.

7.2 GZYMSY

Zakres obejmuje Gmach CWSF i powojenne łączniki ze skrzydłami dydaktycznymi

7.2.1 Przed przystąpieniem do prac należy ściągnąć profil z pierwotnej powierzchni i wykonać szablon do ciągnięcia (np. sklejka obita blachą)

7.2.2 Skucie ręczne nienośnych luźnych fragmentów wypraw ciągnionych

7.2.3 Usunięcie farb akrylowych, chemiczne- przy użyciu preparatów niealkalicznych do usuwania starych powłok, np. Remmers AGE z wytwornicą pary wodnej.

7.2.4 Dezynfekcja preparatami przeznaczonymi do czyszczenia grzybów i porostów, np. BFA Remmers lub równoważny.

7.2.5 Wypełnienie pęknięć i szczelin, podklejenie fragmentów odspojonych mineralną zaprawą iniekcyjną.

7.2.4 Wykonanie na wilgotnym matowym ażurowej obrzutki z tynku WTA, np. REMMERS Vorspritzmörtel lub zbliżoną.

7.2.5 Wykonanie tynków ciągnionych przy użyciu szybkowiążącej zaprawy mineralnej do napraw sztukaterii, np. REMMERS Grobzugmörtel. Zaprawę nakładać należy po wskazanym w karcie produktu czasie wymaganym dla przeschnięcia obrzutki (24 h- 3 dni), w jednej lub w dwóch warstwach i ściągać szablonem odpowiadającym kształtem naprawianemu elementowi. Po wstępnym związaniu należy powierzchnię profilu lekko zcierać (ale nie filcować i nie robić tego zbyt długo ani zbyt intensywnie- aby na powierzchni tynku nie pojawiała się woda, gdyż grozi to powstawaniem powierzchniowych pęknięć),

7.2.6 Po 1-2 tygodniach (zachować przerwę zgodnie z kartami produktu wybranego systemu) na zaprawie należy wykonać warstwę gładzi wykończeniowej, zaprawą do tworzenia drobnostrukturalnej powierzchni nowych i starych sztukaterii, np. REMMERS Feinzugmörtel lub inną równoważną, o grubości do 5mm.,

Po wyschnięciu malować otwartą dyfuzyjnie farbą, zgodnie z projektem kolorystyki budynku.

7.3 MALOWANIE I NAPRAWY ELEWACJI Z NOWYMI TYNKAMI AKRYLOWYMI

Zakres obejmuje pozostałe elewacje Gmach CWSF

- 7.3.1 Czyszczenie elewacji wodą lub parą wodną pod ciśnieniem
- 7.3.2 Usunięcie wtórnych zapraw cementowych i szpachli w miejscach osadzanie parapetów wymienianych w ostatnich latach okien.
- 7.3.3 Uzupelnienie ubytków uniwersalną zaprawą wapienno-cementową i wykonanie wyprawki tynkiem strukturalnym na bazie mineralnej
- 7.3.4 Malowanie elewacji farbą silikonową, np.: Remmers Siliconharzfarbe LA
- 7.3.5 Usunięcie spękaných partii tynków cokołowych i uszkodzonych fragmentów drobnoziarnistych wyprawek akrylowych
- 7.3.6 Uzupelnienia tynków tynkiem renowacyjnym WTA do zastosowań na cokoły i odtworzenie wyprawek

7.4 COKOŁY

- 7.4.1 Usunięcie starych złuszczonych powłok malarskich z wykorzystaniem preparatów niealkalicznych do usuwania starych powłok, np. Remmers AGE
- 7.4.2 Usunięcie luźnych nienośnych partii tynków i zacierek cementowych.
- 7.4.3 Dezynfekcja ścian preparatami przeznaczonymi do czyszczenia grzybów i porostów (przykładowo: BFA Remmers, lub analogiczne)
- 7.4.4 Wyrównanie chłonności i zwiększenia przyczepności podłoża poprzez gruntowanie ściany preparatem w krzemianującym, przykładowo: Remmers – Kiesol lub inny analogiczny
- 7.4.5 Dwuwarstwowa izolacja szlamem mineralnym
- 7.4.6 Wykonanie na świeżym szlamie odpornej na siarczany obrzutki stosowana jako warstwa szepna pod następne warstwy tynku, np. Remmers Vorspritzmörtel WTA lub równoważny, a następnie wykonanie tynku renowacyjnego, np. Remmers Universalputz lub równoważny. Alternatywnie można wykonać na świeżym szlamie renowacyjny tynk do stosowania na zawilgoconych i obciążonych solami murach WTA Remmers Sanierputz WTA lub analogiczny.
- 7.4.7 Jako warstwę wykończeniową nałożyć mineralny tynk drobnoziarnisty oraz powłokę z otwartej dyfuzyjnie i jednocześnie silnie hydrofobowej farby

7.5 KONSERWACJA KRAT OKIENNYCH

- 7.5.1 Usunięcie luźnych produktów korozji – chemicznie lub mechanicznie

7.5.2 Oczyszczenie powierzchni metalu – pasty na bazie kwasu ortofosforowego z dodatkiem inhibitora oraz pasty zubożniające.

7.5.3 Wykonanie powłoki ochronnej zapobiegającej dalszemu korodowaniu farbą z dodatkami inhibitora korozji.

7.6 OPIERZENIA I OBRÓBKI BLACHARSKIE

Wymiana parapetów i obróbek, zgodnie z planami inwestycyjnymi AMW dotyczy tylko aktualnie wymienianych okien oraz starych obróbek pochodzących z ubiegłego wieku. Większość obróbek została wymieniona w ostatnich latach, na obróbki z blach powlekanych. O ile z konserwatorskiego punktu widzenia zaleca się wykonywanie odtwarzanych elementów blacharskich z blachy tytanowo-cynkowej, względnie z blachy stalowej ocynkowanej, jednak - ze względu na to, że we wszystkich obiektach Akademii, w tym również realizowanych aktualnie remontów sąsiednich remontów zastosowano blachy powlekane, dopuszcza się ich użycie, mające na celu ujednoczenie rozwiązań. Należy przyjąć konsekwentnie kolorystykę obróbek zastosowaną we wszystkich obiektach: parapety- białe, gzymsy- jasnoszare obróbki cokołów pod blendami okiennymi- w kolorze cokołów, rynny i rury spustowe – w kolorze dachu.

7.7 STOLARKA OKIENNA

Do zachowania przeznaczają się okna łukowe w bramie.

7.7.1 Usunięcie wtórnych powłok malarskich – mechanicznie i chemicznie (mieszaniną rozpuszczalników organicznych).

7.7.2 Oszlifowanie powierzchni drewna drobnym papierem ściernym.

7.7.3 Uzupełnienie ubytków drewna – gotowe zaprawy na bazie poliuretanu z wypełniaczem w postaci pyłu drzewnego, np. Caparol Capalack Lack Spachtel.

7.7.4 Flekowanie większych ubytków drewna, np. Caparol Capalack Lack Spachtel.

7.7.5 Malowanie powierzchni- kryjąco, farbami alkidowymi, np. Tikkurila lub olejnymi np. Capadur Leinolfarbe (Caparol) lub Woodex Aqua Solid firmy Tenkos.

7.7.6 Wymiana wtórnych klamek skrzydeł wewnętrznych.

8. ZASADY OGÓLNE:

- Prace należy prowadzić w odpowiednich warunkach pogodowych, w okresie od kwietnia do listopada, w temperaturach powyżej +5 C.

- Prace konserwatorskie powinny być prowadzone przez konserwatorów o specjalizacji konserwacja elementów i detali architektonicznych, zgodnie ze standardami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków.
- Prace budowlane prowadzić powinny ekipy budowlane mające w swoim dorobku realizacje przy zabytkach, pod stałym nadzorem konserwatorskim.

opr. A.Kalicka

Dokumentacja fotograficzna

CZĘŚĆ PIERWSZA- GMACH KOMENDY CWSF

Elewacja frontowa – skrzydło 6-osiowe

Elewacja frontowa – 9-osiowy korpus centralny z wtórnym wejściem

Elewacja frontowa – gzymsy pośrednie i okapowe

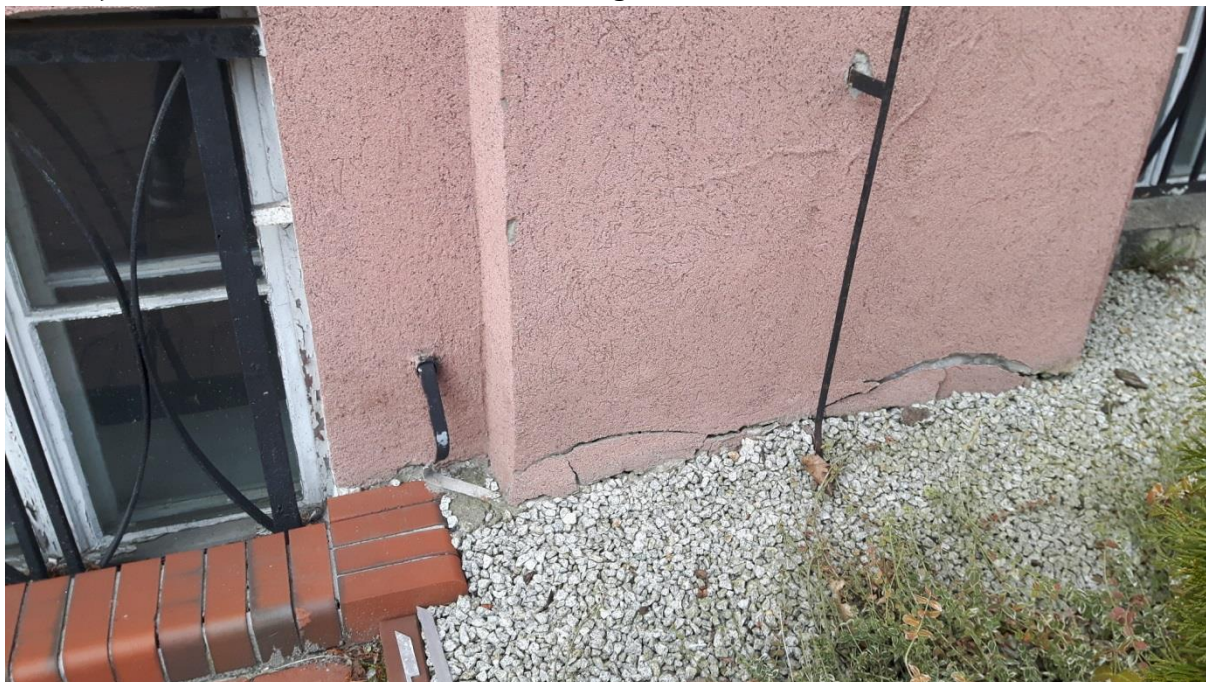
Elewacja frontowa – niefachowo zatarty gzyms łącznika

Elewacja frontowa – cokoły skrzydła południowego elewacji frontowej

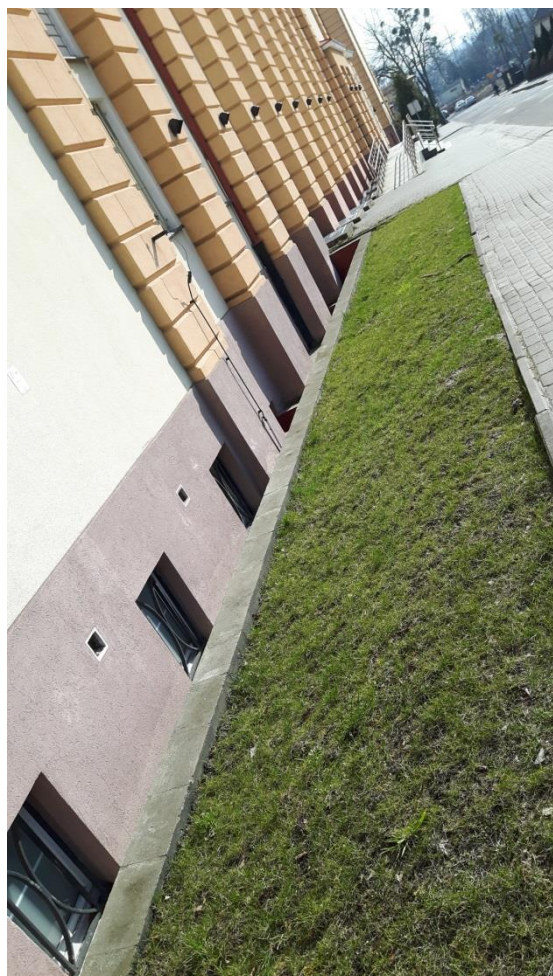
Elewacja frontowa – uszkodzenia cokołów nad gruntem

Elewacja skrzydła południowego- wtórna rozbudowa z lat 90-tych, hall z absydą i wejście

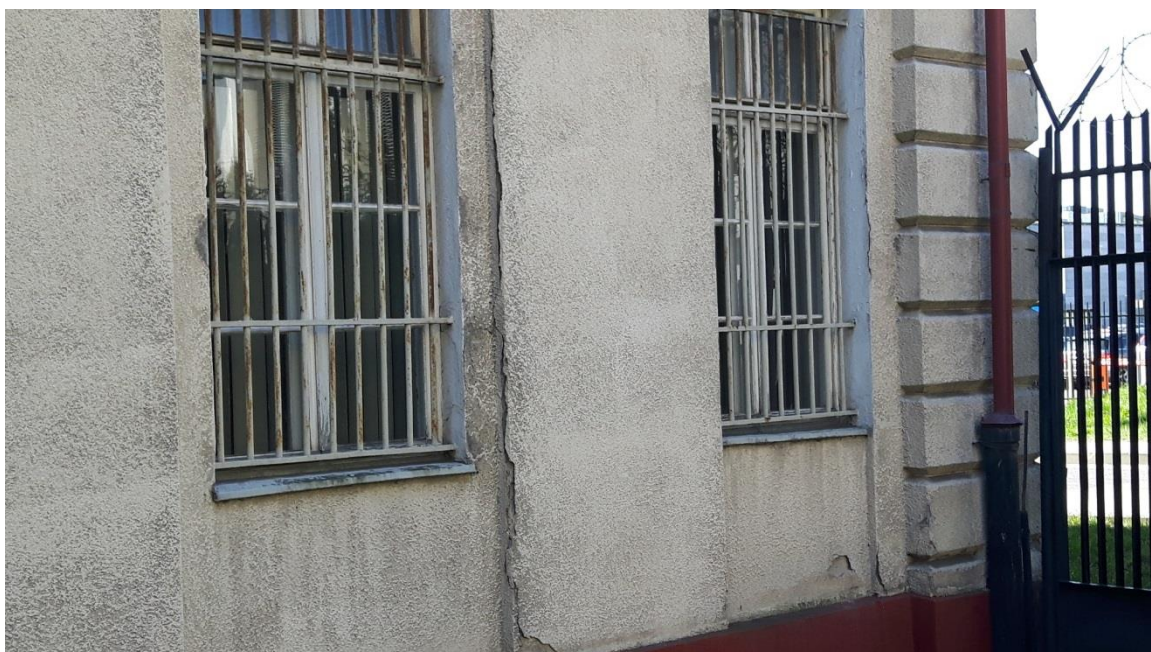
Elewacja zachodnia- aula

Elewacja skrzydła północnego- wtórna zejście do piwnicy i nowe studzienki

Elewacja skrzydła północnego- odspojenia wtórnej wyprawki tynku

Elewacja skrzydła północnego– gzymsy w stanie dobrym

Elewacja skrzydła północnego– nowe obróbki z blachy powlekanej z zacierkami na tynkach

Elewacja skrzydła północnego– odspojenia wtórnej wyprawki nakrapianej i tynków na boniach

**CZEŚĆ DRUGA- WTÓRNA ROZBUDOWA - łączniki z lat 50-tych ze skrzydłami
dydaktycznymi**

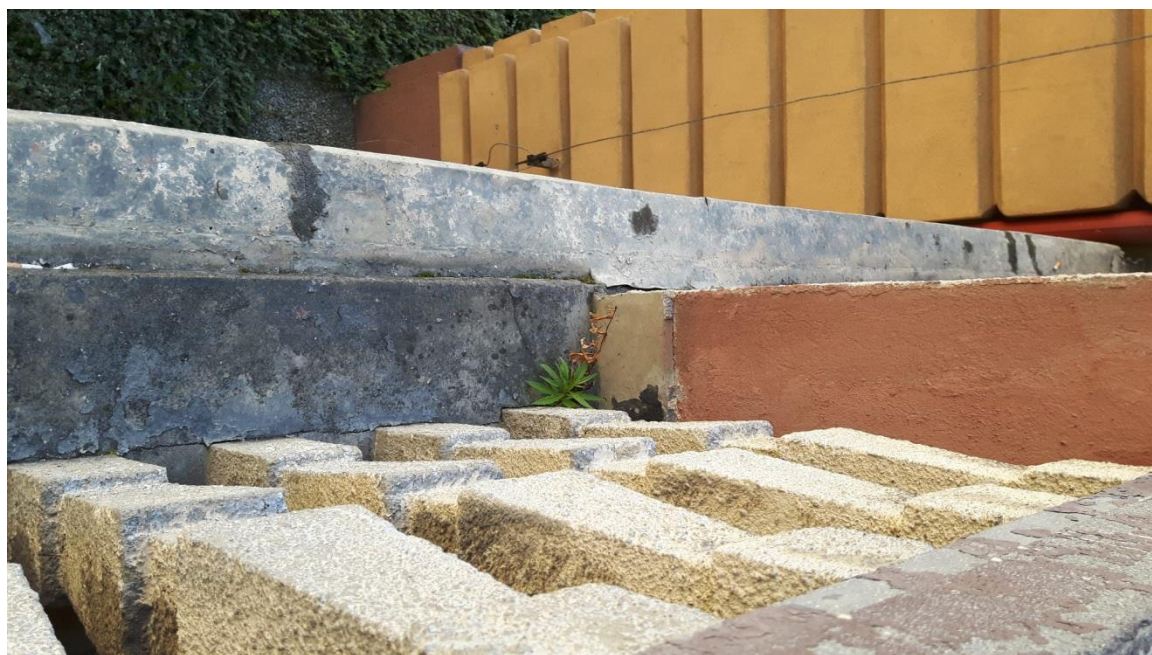
Krużganek północny

Krużganek północny – ubytki tynków podstaw kolumn. Posadzka ceramiczna

Krużganek północny – zdegradowane obróbki blacharskie dolnego tarasu

Krużganek południowy

Skrzydła dydaktyczne

Skrzydła dydaktyczne – silne zabrudzenia i zawilgocenia strefy cokołowej

Skrzydła dydaktyczne – szcążkowe spękane opaski betonowe

Skrzydła dydaktyczne – szcążkowe spękane opaski betonowe